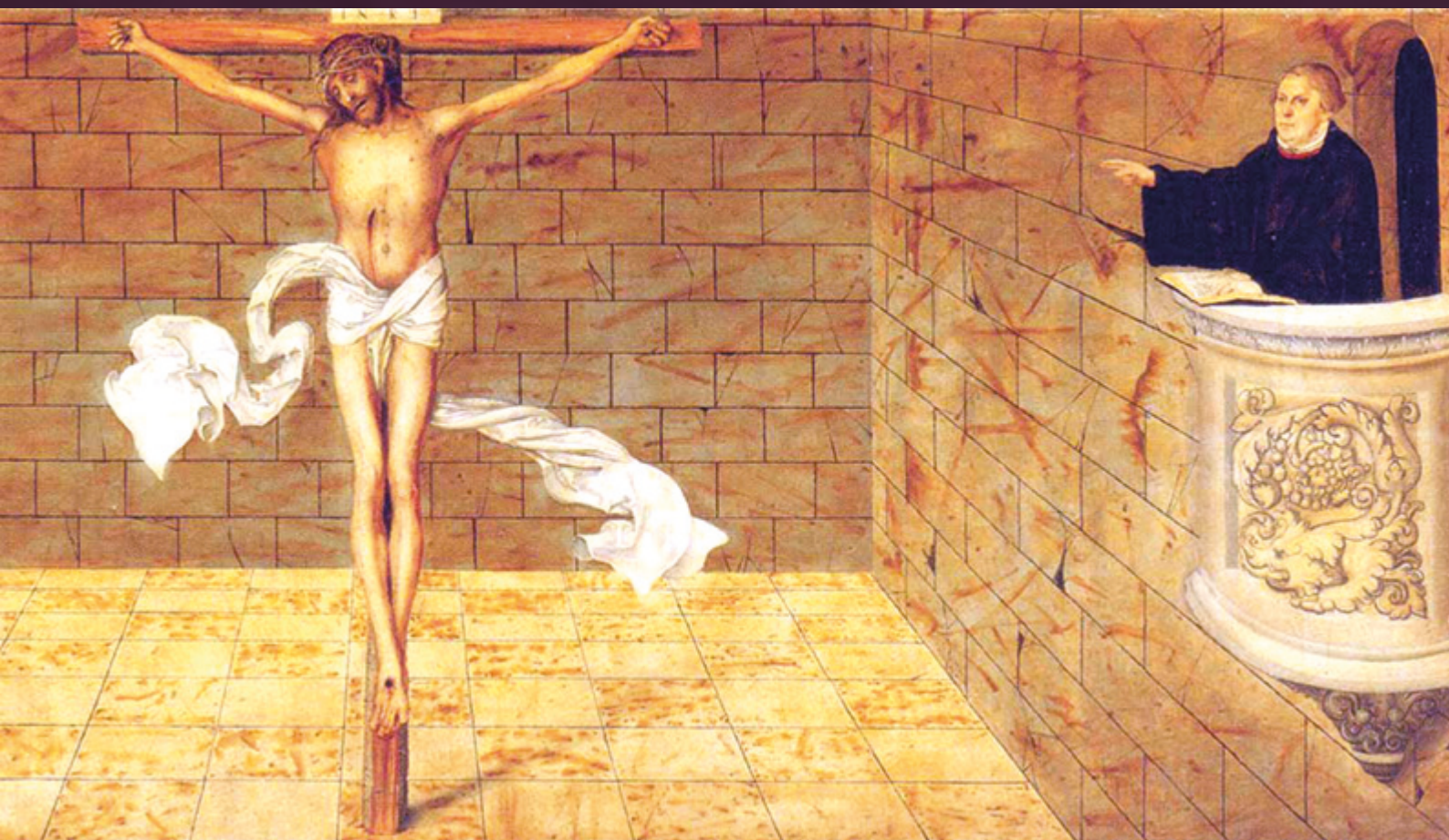

Pyhäkön Lamppu

Helgedomens Lampa 5/2016

Kirkon suuruudesta ja pienuudesta s. 6

Tunnustukselliset
luterilaiset? s. 2

Seurakuntapolku luo
luottamusta s. 9

TUNNUSTUKSELLISET LUTERILAISET?

≡ JUHANA POHJOLA

Puhumme usein itsestämme tunnustuksellisina luterilaisina. Toiset saattavat kuulla sanat kuivana ja kovana sisäänpäin kääntyneenä opillisuutena. Toiset ymmärtävät sen puolestaan luotettavana ja mukaansa kutsuvana raamatullisuutena. Mitä sillä tarkoitamme?

Ensinnäkin kaikki ovat tunnustuksellisia. Ei ole olemassa pelkkää raamatullista kristillisyyttä. Kaikilla on jokin tunnustus. Miksi? Koska Jeesus on sen niin tarkoittanut kysymällä: *Kenenkä te sanotte minun olevan?* Tunnustus on perimiltään vastaus kysymykseen: kuka Jeesus on? Tämä peruskysymys laajenee yleensä jonkin harhan noustessa esiin: kuka Jeesus on jumaluudessa, ristillä, Raamatussa, kasteessa, ehtoollisessa, ripissä, virassa, seurakunnassa, viimeisellä tuomiolla... Tunnustus vastaa näihin kysymyksiin Raamatun sanan perusteella. Jokaisen kristillisen ryhmittymän tunnustus voi olla joko julkinen ja läpimietitty tai sitten vain tiedostamaton ja piilossa. Ongelmallisimpia ovat ”vain raamatulliset”, koska heidän tunnustuksellisuutensa ei yleensä ole tiedostettua ja avointa. Tunnustuksellisia luterilaisina sanomme, että luterilaisissa tunnustuskirjoissa on lausuttu julki raamatullinen vastaus olennaisiin uskonkysymyksiin.

Toiseksi tunnustus edellyttää tunnustamista. Kyseessä ei ole vain substantiivi vaan myös verbi. Ollakseen tunnustuksellinen kristityn ja kirkon tulee, ei vain muodollisesti hyväksyä tunnustusta, vaan opettaa ja elää sen mukaisesti sekä torjua tunnustuksensa vastaiset käsitykset. Lähetysshiippakunnalla on aivan sama oppitunnustus kuin Suomen ev.lut. kirkolla. Ongelmana ei ole, että Suomen ev.lut. kirkossa tunnustusta olisi muutettu tai että se olisi poistettu, mutta kun sen mu-

kaan ei käytännössä kuljeta, mahdollisuudet elää ja toimia siellä tunnustuksellisesti ovat käyneet lähes olemattomiksi. Tunnustuksellisuus ei ole siis vain jotakin yleistä konservatiivisuutta, jossa vierastetaan muutosta ja yritetään säilyttää vallitsevat olot. Tunnustuksellisuus on Pyhän Hengen vaikuttamaa elävää tunnustautumista Kristukseen ja hänen sanansa seuraamista myös niissä hankalissa kysymyksissä, joissa kukin aika haastaa kristillisen uskon. Tunnustuksellisina luterilaisina sanomme, ettemme suostu näkemään luterilaista tunnustusta vain historiallisena ja yhtenä arvokkaana uskonkäsityksenä, vaan raamatullisena uskona, jonka mukaan haluamme täysimääräisesti elää.

Kolmanneksi tunnustuksellisuus ei tarkoita tunnustuskuntaisuutta. Me kannamme mukana vanhan kirkon ja erityisesti läntisen kirkon traditiota, mikä näkyy kirkkaimmin jumalanpalveluksessamme. Tämä jatkumo ilmenee myös siinä, miten luterilaiset tunnustuskirjat alkavat vanhan kirkon uskontunnustuksilla. Luterilaisen pää-tunnustuksen Augsburgin tunnustuksen johtoajatus on esittää oikea katonilinen eli kirkon yhteinen usko: *”Ettei siinä ole mitään, mikä on ristiriidassa Raamatun tai katolisen kirkon tai Roomankaan kirkon kanssa.”* Rooman kirkko torjui osin tämän tunnustuksen ja esitti puolestaan omansa, mikä johti eri tunnustuskuntien syntyyn. Me emme edusta tunnustuskuntaisuutta, jossa väitetään kaiken viisauden ja raamatullisen täyteen asuvan luterilaisessa perinteessä. Me voimme oppia toisilta kristityiltä. Tunnustuksellisina luterilaisina saamme elää vuorovaikutuksessa myös toisten kristillisten perinteiden kanssa tekemättä kuitenkaan kompromisseja yhteiskristillisyyden tai ekumenian nimissä siitä raamatulli-

sesta Kristus-uskosta, joka tunnustukseemme on talletettu.

Tunnustuksemme ei siis ole jokin ahdas pakkopaita vaan avara lahja. ”Minun uskontulkintani” -aikakautena on vapauttavaa liittyä valmiiseen kirkon historiassa syvällisesti ajateltuun, ilmaistuun ja koeteltuun uskoon. Tunnustuksemme ei liioin vastaa kaikkiin kysymyksiin, mutta antaa selkeät tienviitat, joiden sisäpuolella kristityn on turvallista vaeltaa. Tunnustuksemme antaa myös suojan ja oikean näköalan, silloin kun tuntee yksinäisyyttä hengellisten pyörrevirtausten ja kirkollisten auktoriteettien vieraiden linjausten keskellä. Tunnustamani usko on sama kuin apostolien ja reformaattorien.

Uskonpuhdistuksen juhluvuoden alkaessa haastan sinut syventymään luterilaiseen perintöömme. Kaikkea ei tarvitse tunnustuksesta hallita, mutta perusasiat tulee tuntea. Katekismuksista voikin hyvin aloittaa! Sana *tunnustaa* merkitsee uskonopin ilmaise-
misen lisäksi myös ylistämistä. Oikea raamatullinen tunnustus johtaakin meidät aina kolmiyhteisen Jumalan ylitykseen ja kiitokseen pelastuksen lahjasta yksin armosta, uskon kautta ja Kristuksen tähden!

Miltä tällainen tunnustuksellinen luterilaisuus sinusta kuulostaa?

 EERO PIHLAVA
JOEL KEROSUO

Pyhäkön Lamppu 5/2016 3

”MESSU ON KOKO PERHEEN ELÄMÄÄ”

≡ SAMULI SHIKAVIRTA PERHEALBUMISTA

Syksy on tuonut espoolaisen kiinalaisperheen elämään muutakin kuin oransseina auringonpaiseissa hohtavien lehtien väriloiston. Heille on syntynyt iltatähti, jonka kitinä makuuhuoneesta välillä keskeyttää haastattelun. Vaikka pienokaisen huononaisuus on raskasta vanhemmille, he iloitsevat tästä uudesta elämästä.

Oikeastaan koko tämän perheen elämä Suomessa on uutta elämää. Ja mikä tärkeintä: Suomessa he ovat myös saaneet uuden elämän Kristuksessa.

NAIMISIIN KAHDessa VIKOSSA

Perheen isä Yue Li tunnetaan Suomessa Jyrinä. Kiinassa sukunimi sanotaan ensin, mikä aiheuttaa välillä päänvai-va. Jyrin vaimoa, Liu Xiao Yania, kutsutaankin usein Liuksi, vaikka se on oikeastaan hänen sukunimensä.

Jyri ja Yan ovat kotoisin Dalianista. Sinne lentää tunnin Pekingistä itään.

- Se on samanlainen kuin Helsinki: meri on kolmella puolella. Mutta meidän talvi on joskus kylmempi, ja meidän yö ei ole talvella yhtä pitkä, Jyri vertaa.

Jyri ja Yan tapasivat sairaalassa, jossa Jyrin äiti työskenteli lääkärinä. Yan toimi siellä sairaanhoitajana. Oli vuosi 2001. Oliko se rakkautta ensi silmäyksellä?

- Ei! Jyri huudahtaa jyrkästi, mutta nauraa sitten päälle:

- Koska tuohon aikaan minulla oli tyttöystävä!

Tieto saa vieressä kuuntelevan 12-vuotiaan Owenin (Yue Yi Jia) säpsähtämään yllättyneenä. Jyri jatkaa:

- Erosimme tyttöystävän kanssa ja noin puolen vuoden päästä menimme Yanin kanssa yhteen. Minulla oli oma yritys, joka myi tietokoneita. Yan halusi opetella tietokoneiden käyttöä. Opetin häntä. Tuona aikana Yan ei tykännyt minusta, koska olin tosi tiukka! Kaiken piti mennä oikein: ei saa tulla virheitä! Vaimon äiti sanoi: ”En tiedä, mitä tapahtui, kun Yan opiskeli tietokoneita – aloitti joka aamu kello viisi ja opiskeli vielä yöhön kello kah-teen asti!”

Lopulta opettajasta ja oppilaas-ta tulikin pariskunta. Asiat etenivät pikavauhtia.

- Kun olimme olleet yhdessä 1-2 viikkoa, menimme naimisiin, koska me uskoimme toinen toisiimme. Ei ollut mitään hätää! Kaikki oli tosi helppoa! Emme juhlineet, vaan menimme naimisiin valtiollisesti. Pidimme häätjuhlan vasta vuonna 2002, Jyri taustoittaa.

Olen hetken ihan hämmästynyt. Onko tällainen naimisiinmenon tapa tavallinen Kiinassa?

- Ehkä minä olen vähän outo mies, Jyri vastaa.

- Halusin ostaa oman asunnon. Kun kaikki on OK – asunto ja rahat – sitten vasta juhliitaan. Häät maksavat kiinassa melkein 20 000 euroa! Yan sanoi: ”Miksi meidän pitää käyttää näin paljon rahaa vain juhlaan? Tarvitsehan meidän elämäkin rahaa.” Mun vaimo on tosi, tosi hyvä nainen! Hän ajatteli ensimmäisenä perhettä, lasta, miestä. Olen tosi onnellinen ja mulla on tosi hyvä vaimo!

Yanin viipyessä hoitamassa pienokaista Jyri ei lakkaa ylistämästä vaimoaan.

- Moni nuoripari eroaa, kun tulee pieni riita, mutta meillä ei ole mitään ongelmia. 15-vuotishääpäivä oli tänä maanantaina. Totta kai välillä vähän riidellään, mutta me rakastetaan toisiamme tosi kova! Autamme toisiamme. Me yhdessä hoidamme meidän perhettä, Jyri iloitsee.

SUOMEEN LAPSEN TULEVAISUUDEN TAKIA

Perheen esikoinen, Owen, syntyi vuonna 2004. Elämä Kiinassa oli hyvällä mallilla. Jyri toimi myyjänä ja ohjaajana ja hänellä oli oma firma. Silti lapsen tulevaisuus ajoi kaiken ohi.

- Ehkä minä olen vähän outo mies, koska me emme olleet tyytyväisiä! Kiinan väkiluku on hirveän korkea ja koulutus ei ole hyvä. Ajattelimme, että jos poika voi mennä Eurooppaan peruskouluun, se on parempi; meidän elämä on nyt hyvää, mutta pitää aja-

tella tulevaisuutta, Jyri kertoo.

Suomen peruskoulun maine loistavine Pisa-tuloksineen oli kiirinyt Kiinaan asti.

- Aluksi ajattelimme Eurooppaa, sitten löytyi tieto, että Suomessa on paras peruskoulu koko maailmassa. Halusimme tulla tänne!

Jyriellä ja Yanilla oli ystävä, jonka mies oli suomalainen. Hän auttoi heitä saamaan työpaikan Sol-firmasta. Edessä oli siis sekä maan että uran vaihto.

- Vaikka oli kyse siivoamisesta, meille ei ollut ongelmana palkka, vaan lapsen hyvä koulutus oli ensimmäinen asia, Jyri tähdentää.

Elokuussa 2007 pariskunta muutti Suomeen. Owen jäi aluksi Yanin vanhempien hoitoon Kiinaan. Kun asunto oli ostettu lokakuussa 2008, poikakin saatiin Suomeen. Jyri tunnustaa, ettei alussa ollut helppoa.

- Kun aloitin tämän työn, kaikki oli vähän huonosti. Palkka oli huono, kielitaito huono, mutta englanti riitti. Viisumissa luki ammattina ”siivooja”, ja se tarkoitti, että viisi vuotta oli pakollista tehdä samaa ammattia. Aluksi myönnettiin vuoden viisumi. Neljän vuoden jälkeen tuli pysyvä oleskelulupa.

- Aamulla opiskelin suomea kursilla, iltavuoron tein työtä. Yan on opetellut suomea itsenäisesti, Jyri kuvailee.

Pysyvän oleskeluluvan saamisen jälkeen oli mahdollista hakea muita töitä. Nyt Jyri toimii laitoshuoltajana leikkaussalissa ja Yan laitoshuoltajana neuvolassa. Vuonna 2014 Jyri ja Owen saivat Suomen kansalaisuuden. Yanin pitäisi vielä läpäistä kielikoe sen saamiseksi. Kielikokeella voisi kiinalaisena sairaanhoitajana saada myös lähihoitajan pätevyyden Suomessa.

JUMALAN VALTAKUNNAN KANSALAIKSI

Suomessa Jyrin ja Yanin perhe on kokenut myös toisen radikaalin elämänmuutoksen. Kiinassa heillä ei ollut uskontoa, mutta täällä heistä on tullut

kristittyjä. He kuuluvat Pyhän Markuksen luterilaiseen seurakuntaan.

Kaikki alkoi suomalaisesta peruskoulusta, jota varten perhe oli tänne tullut.

- Oli vuosi 2013. Owen opiskeli koulussa uskontoa, mutta hän valitti meille, ettei ymmärrä, että se on tosi vaikeaa. Minä sanoin: joo, totta kai emme tiedä! Mietin, miten voimme häntä auttaa, Jyri valottaa.

Tässä tilanteessa Jumala käytti naapurua, joka oli avoin kirkossa käymisestäään ja kutsui mukaansa.

- Kuulin, että naapuri Kay Kamke menee kirkkoon koko ajan. Kysyin häneltä: ”Sopiiko, että menen kirkkoon teidän kanssa?” Hän sanoi: ”Totta kai!” ”Mutta olen kiinalainen enkä osaa suomea. Saanko tulla?” ”Totta kai, kaikki voi tulla!” Menin kirkkoon vuoden ajan Kayn kanssa. Kahden tai kolmen kuukauden jälkeen tuntui, että kaikki oli tosi hyvää, kaikki olivat ystävällisiä. Halusin tietää siksi lisää, Jyri selittää innoissaan.

- Kay neuvoi mulle, että pitää lukea Uutta testamenttia. Aloin lukea itse, mutta vaikkei se ollut vaikeaa, en ymmärtä-

märtänyt. Mietin, mitä tarkoittaa, että minulla on ”rikos” (synti). En tiennyt, miksi! Siksi aloin lukea Vanhaa testamenttia. En tuntenut Raamatun historiaa, mutta tarkistin verkkosivuilta. Kay kyllä sanoi, että jos et tiedä, voit kysyä Eskolta. Mä sanoin: Ei! Mun tottumus on, että mä haluan opiskella itse. Totta kai, jos en lopulta ymmärrä, sitten kysyn. Mutta ensin haluan opiskella itse, jotta ymmärrän.

KIRKKOON YKSI TOISENSA JÄLKEEN

Markuksen seurakunnan silloinen pastori Esko Murto kannusti Jyriä tulemaan kasteelle, mutta hän ei tahtonut tässäkin asiassa päästä helpolla.

- Miksi odotin koko vuoden? Koska aloin lukea Raamattua itse kiinaksi, englanniksi ja suomeksi. Selitin Eskolle: Haluan tietää kaiken. Kun sydäimestä haluan osallistua kirkkoon, sitten haluan saada kasteen! Jos haluan, sitten uskon. Esko sanoi: ”OK”, Jyri selostaa.

Pyhä Henki alkoi tehdä työtään myös muiden perheenjäsenten elämässä. Ensinnäkin Jyriä seurasi Owen. Tässä-

kin toisen seurakuntalaisen opastus ja rohkeus oli tärkeää.

- Mirko Brummer kysyi, miksei Owen tule aina kirkkoon. Minä vastasin: ”Koska Owenista kirkossa oli tylsää!” Mirko jatkoi: ”Kuka sitten jaksaa olla kirkossa? Lapsille pitää kertoa, että tämä on meidän perheen elämää. Siksi se on pakollista.” Mä ajattelin: okei, oikein! Siksi, kun tulimme takaisin kotiin, kerroin vaimolle, että se on pakollista. Sen jälkeen kerroin Owenille. Aluksi Owen ei tietenkään tykännyt, mutta pikkuhiljaa hän alkoi tykätä. Nyt, joka viikko, vaikka on tosi kiireistä, Owen haluaa mennä kirkkoon!

Myös uskonnon arvosana nousi koulussa kohisemalla.

- Tämän vuoden jälkeen uskonnon numero oli 10! Tosi hyvä, Jyri riemuitsee.

Jyri ja Owen tulivat pyhän kasteen sakramentin kautta Jeesuksen opetuslapsiksi kesäkuussa 2014. Yanin aika ei ollut vielä.

- Samaan aikaan kun luin Raamattua, selitin vaimolle, että sinun pitää lukea myös. Pitää lukea ja ymmärtää, sitten voidaan kastaa. Mä selitin Yanille, mikä on oikein ja mikä väärin. Esimerkiksi, että Raamatussa sanotaan, että miehellä on velvollisuus koko perhettä kohtaan, ja hän ei saa himoita muita naisia edes mietteisään, sillä se on rikos. Tähän Yan toteasi ihastuksissaan: ”Niinkö? Se on tosi hyvä!”

Myös Owenin esimerkki vaikutti Yaniin, joka koki olevansa perheenäitinä liian kiireinen käydäkseen kirkossa.

- Owen kysyi: ”Hei äiti, mikset sinä tule meidän kanssa meidän kirkkoon?”

Sinun pitää tulla! Meidän koko perheen pitää tulla.”

Mirkon vaimo Hanna antoi perheelle selkokielisen Raamatun. Sitä hän ymmärsi heti. Pikkuhiljaa Yan alkoi käydä kirkossa muun perheen mukana. Keväällä 2016 Yan alkoi käydä kastekoulua Markuksen seurakunnassa. Helluntaina myös Yan uudestisyntyi Jumalan lapseksi kasteessa vedestä ja Hengestä.

”OON JEESUKSEN POIKA”

Kristittynä maailma näyttää erilaiselta kuin ennen. Jumalan sanan totuuteen auennut sydän kokee myös surua niistä, jotka eivät tunne Jeesusta.

- Kiinalaisilla ei ole uskoa. Siksi minä en enää tykkää kiinalaisista. Jos ihminen ei ole uskossa, se on tosi kamalaa. Hän ei tiedä, mikä on oikein ja mikä väärin. Hänellä ei ole Raamattua.

- Huomasin myös, että moni suomalainen ei usko. Monet työkaverit sanovat: ”Minä olen luterilainen, mutta en ikinä mene kirkkoon.” Ajattelen: Miksi? Se on tosi outoa! Ymmärrätkö, miksi sinun tarvitsee mennä messuun? Jos luet Uutta testamenttia, ymmärrät, miksi. Jos voisi mennä joka päivä, se olisi tosi hyvä, mutta on töitä, joten ei voi. Vapaa-ajalla voi mennä! Messu on koko perheen elämää, Jyri julistaa.

Mikä Owenille on tärkeintä kristit-

tynä olemisessa?

- Että mä uskon Jumalaan ja oon Jeesuksen poika! Että en tee pahaa ja kiusaa. Tiedän Jumalan lain ja käskyt. Kirkosta oon löytänyt kavereita. Ensi sunnuntaina on kaste, ja mä teen ruokaa ja autan. Ystävät tulee mukaan, kuudesluokkalainen Owen luettelee.

Owen on tullut isäänsä. Hän haluaa oppia ja ymmärtää, miksi asiat ovat niin kuin ovat. Haastattelijan kysymyksen tuleekin välitön vastakysymys messun liturgiasta:

- Miksi sä joskus laulat ja muut papit eivät laula, vaan puhuvat?

Kun asia on selvitetty, esitän vielä kysymyksen Yan-äidille. Miltä tuntuu viikon kuluttua tuoda oma vauva kasteelle seurakunnan messussa?

- Olen todella iloinen, koska minusta kaikilla ihmisillä pitää olla oma uskonto. Pojan kasteen jälkeen Herra Jeesus voi siunata häntä ja hän kasvaa

rauhassa, Yan kiteyttää.

Saan syliini haukottelevan vauvan. Kastepappina minua on pyydetty palvelemaan myös kummina ja ehdottamaan suomenkielistä nimeä. Pian kastetaan Herran omaksi Joel Yixiang Yue. Joel tarkoittaa: ”Herra on Jumala”. Se on tunnustus, jonka tämä perhe iloiten jakaa. Herra Jeesus on heidän Jumalansa.

KIRKON SUURUUDESTA JA PIENUUDESTA

✍ JARI KEKÄLE 📷 WIKIMEDIA

Suomalainen perusmaisema suhteessa kirkkoon on hyvin vahvasti valtiokirkollisuuden sävyttämä. Viime aikojen kirkosta eroamiset ovat tehneet tilanteesta kuitenkin hämmentävän ja ristiriitaisen. Mitä oikein on tekeillä ja miksi?

Suomessa valtakirkkoon kuuluu 72,9 % suomalaisista eli liki 4 miljoonaa ihmistä. Luvut ovat tulleet alas-päin rytisten viime vuosina, mutta määrä on edelleen melkoinen. Suomessa onkin pitkään elänyt ajatus, että ”kaikkien pitäisi kuulua kirkkoon” ja että ”kenenkään ei oikeastaan pitäisi erota kirkosta”. Mistä tämä ajatus kumpuaa?

Hurskas kristitty voi ajatella, et-

tä tietenkin kaikkien ihmisten pitäisi kuulua varsinkin luterilaiseen kirkkoon, koska siellä on se Lutherin puhdistama evankeliumi, joka valloitti nimenomaan Pohjois-Euroopan. Mutta löytyykö Raamatusta ajatusta kirkon suuruudesta? Onko meillä jokin muu mahdollinen selitys kirkon suuruudelle ja sille, että kaikki ihmiset tiettyssä maassa kuuluvat siihen?

KIRKON SUURUUS RAAMATUSSA

Katselkaa kukkia, kuinka ne kasvavat: eivät ne työtä tee eivätkä kehrää. Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomo kaikessa loistossansa ollut niin vaate-tettu kuin yksi niistä. Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin hei-

tetään, kuinka paljon enemmän teidät, te vähäuskoiset! Älkää siis tekään etsikö, mitä söisitte ja mitä joisitte, älkääkään korkeita tavoitelko. Sillä näitä kaikkia maailman pakanakansat tavoittelevat; mutta teidän Isänne kyllä tietää teidän näitä tarvitsevan. Vaan etsikää Jumalan valtakuntaa, niin myös nämä teille annetaan sen ohessa. Älä pelkää, sinä piskuinen lauma; sillä teidän Isänne on nähnyt hyväksii antaa teille valtakunnan. (Luuk. 12:27-34)

Jeesuksen puheen perusnäköalana on toimeentulo ja selviäminen tässä maailmassa. Jeesus puhuu kahdesta eri ryhmästä, omistaan ja pakanakansoista. Pakanakansat tavoittelevat

korkeita. He eivät tyydy niihin Jumalan lahjoihin, joita hänen maailmassaan on koko ajan tarjolla luomisessa ja Jumalan huolenpidossa. Pakanat keskittyvät keräämään aarteita maan päälle. Epäsuorasti tekstistä voi myös päätellä, että näitä pakanakansoja on maailmassa paljon ja niissä on paljon väkeä.

Kristittyjä eli kirkkoa taas kuvataan ”piskuisiksi laumaksi”, jonka ei pitäisi olla keskittynyt tämän maailman aarteisiin. Kirkon tilanne on erilainen siksi, että Isä on lahjoittanut heille jo valtakunnan. Siksi kirkon pitäisi maallisten rikkauksien keräämisen ja varmistamisen sijaan iloita Jumalan jatkuvasta huolenpidosta ja keskittyä jakamaan siitä muille. Tämä on tärkeää Jeesuksen mukaan myös siksi, ettei ihmisen sydän joudu väärään paikkaan: missä on teidän aarteenne, siellä on teidän sydämenne.

MITEN PISKUISESTA LAUMASTA TULI SUURI?

Kolme ensimmäistä vuosisataa mentiin tässä Jeesuksen kuvaamassa maisemassa. 300-luvulla tapahtui kuitenkin muutos, jota on kutsuttu konstantinolaiseksi käänteeksi. Kirkosta tuli ensin sallittu ja 300-luvun lopulla ainoa sallittu uskonto Rooman valtakunnassa. Keisari kosi ja kirkko suostui naimakauppaan. Piskuisesta tuli suuri ja mahtava ja rikas myös tässä maailmassa. Eikö Jeesus niminomaan varoittanut kirkkoa tästä? Kirkkohan oli jo kihloissa ja sillähän oli jo valtakunta ja häähän olivat vasta myöhemmin tulossa kirkolle. Eikös tästä synny kolmiodraama, kun ulkopuolinen tunkee mukaan suhteeseen?

Kaikki pakanalliset kultit kiellettiin vuonna 392. Pakanauskontojen tempelit hävitettiin, ja vuonna 416 keisari Theodosius kielsi pakanoilta julkiset virat. Pakanakulttien ja -sivilisaation hävittämisessä käytettiin myös väkivaltaa. (Wikipedia)

Kuvauksesta voi päätellä, että kyse ei selvästikään ole neutraalista asiasta. Konstantinolaisessa fuusiossa ei ole ollut kyse vain kristinuskon vainojen lopettamisesta ja sen vapauden ja edellytysten palauttamisesta, vaan myös kristinuskon yhteiskunnallisen uskonnollisen monopolin rakentamisesta pakkoa ja väkivaltaa käyttä-

mällä. Mitä tällaiseen fuusioon ryhtyminen tuottaa siihen osallistuvalla kirkolle?

Kirkon muutos kedoilta valtaistuinsaleihin oli sen verran iso, että tälle liitolle täytyi löytää jotkin perustelut. Ne keksi kirkkoisä Augustinus 400-luvun alussa: *Alkuun ajattelin, että Kristuksen ykseyteen ei tulisi ketään pakottaa, vaan taivuttaa sanalla, kamppailla väittelyin ja voittaa järkisyin, jotta avoimen harhaoppisina tunnetut ihmiset eivät päätyisi meille teeskentelemään katolisia. Mutta tämä käsitykseni on sittemmin kumoutunut, ei niinkään pätevien vastaväitteiden takia vaan käytännön tarjoamien esimerkkien vuoksi. Ensinnäkin olen tajunnut, että oma kaupunkini oli aiemmin kokonaisuudessaan donatolaisten puolella, mutta sitten kun keisarin lakien synnyttämä pel-*

kään-nytti heidät katoliseen ykseyteen, tiedämme heidän nyt inhoavan teidän donatolaisten kiihkonne vaaraa siinä määrin, että ei uskoisi kenenkään siihen koskaan kuuluneenkaan. (T. Nisula)

Toimivaan systeemiin eli keisarin miekkaan ja pakkoon totuttiin hyvin nopeasti. Siitä luopuminen on osoittautunut vaikeaksi. Kiusauksen ytimessä on juuri kirkon suuruus. Augustinuksen mukaan kirkko ei voinut enää kristittyjen keisareiden aikakaudella olla ”pieni lauma”, kun Jumala oli kerran auttanut kirkon asiaa keisarin miekan avulla aivan uskomattoman paljon. Suuruuteen ja kunniaan rakastuminen ei tietenkään ole vain Augustinuksen ongelma, vaan kaikkien ylöspäin ylpeyteen langenneiden ihmisten ongelma. Kun suuruuteen ja

hyvinvointiin on kerran päästy, vaikkakin kyseenalaisilla keinoilla, siitä luopuminen tekee kipeää.

KONSTANTINOLAINEN SUURUUS MYÖS LUTERILAISUUDEN TAAKKANA

Kuten tunnettua konstantinolainen fuusio ei suinkaan helpottunut luterilaisen reformaation myötä. Reformaatio tarvitsi ruhtinaiden apua taistelusaan paavia ja tämän tyranniaa vastaan – jollakin tasolla tämä on ymmärrettävää. Miekka toimii pahan rajaaamisessa. Sitä on käytetty myös monopolin rakentamisessa ja ylläpitämisessä. Valtiollinen lainsäädäntö takasi tämän pohjolassakin pitkään. Tästä löytyy myös hyvin maallinen avain siihen, mikä on suurien kirkkoonkuulumisprosenttien salaisuus: Kirkkoon oli pakko kuulua. Joko kuuluit kirkkoon tai itkit ja kuuluit kirkkoon. Kansalaisia uhattiin pitkään maasta karkottamisella ja perinnöttömäksi julistamisella elleivät he ”vapaasti” tunnustaneet oikeaa luterilaista uskoa. Vasta 1900-luvun taitteesta tätä pakkoa on aikojen muuttuessa alettu purkaa. Henkisesti ja kulttuurisesti prosessi on kuitenkin hidas, vaikka lainsäädännön muutokset olisi tehty jo aikoja sitten. Vasta 2000-luvun taitteesta lähtien myös henkinen pakko kuulua kirkkoon on poistunut. Ja mitä siitä on seurannut? Ihmiset eroavat kirkosta.

Konstantinolaisen fuusion tuottaman suuruuden ja uskonnollisen monopolin tarjoamia ”toimintamahdollisuuksia” on viime aikoihin asti luterilaisessa kirkossa ja sen herätysliikkeissä pidetty lähes kirkon tuntomerkkien veroisena asiana. Ei tietenkään ääneen lausuen, mutta epäsuorasti. Logiikka näyttäisi olevan sama kuin Augustinuksella: kirkko ei voi olla pieni, sen täytyy olla suuri. Suuruudesta on tullut kirkon tärkein tuntomerkki.

Tämän ”kirkon tuntomerkin” ongelma on kuitenkin, että sen voi rakentaa ja sitä voi ylläpitää vain olosuhteissa, joissa keisarin miekka eli väkivallalla uhkaaminen ja ihmisten liikkumisen kontrollointi ovat tavalla tai toisella käytettävissä. Nyt paljastan toisen salaisuuden: kumpikin näistä edellytyksistä on menetetty Suomessa viimeistään viime vuosikymmeninä.

Mitä siitä seuraa? Monopoli murtuu ja ihmiset eroavat kirkosta.

MITÄ VAIHTOEHTOJA UUESSA TILANTEESSA?

Kirkon iso perustava kysymys uudessa tilanteessa on: mitä se tekee? Tämä kietoutuu likeisesti siihen, miten kirkko mieltää itsensä. Mitkä ovat kirkon todelliset tuntomerkit? Jos kirkon todelliseksi tunteimerkiksi mielletään ”kirkon suuruus”, kuten Augustinus asian ajatteli, suuruudesta on tietenkin pidettävä kiinni kynsin ja hampain. Mutta eihän sitä enää voi pakosta tehdä, kun yhteiskuntakaan ei sitä halua. Niinpä. Mutta mitä sitten voi enää tehdä asialle? Viime vuosikymmenten kehitys näyttää, että suuntia on ollut periaatteessa kaksi, käytännössä yksi.

Kirkko voi pitäytyä tunnustukseensa ja perustuksiinsa Raamatussa, mutta silloin se joutuu törmäyskursille muuttuvan yhteiskunnan kanssa. Tässä ongelmaksi tulee kaksi asiaa. Ensinnäkin miten kansa, joka ”ei enää usko niin kuin kirkko opettaa”, suhtautuu tähän suvaitsemattomaksi miellettyyn kirkkoon? Jos se äänessä jaloillaan, miten kirkon suuruuden ja suosituimmuusaseman sitten käy? Takana on myös ikävä menneisyys: konstantinolainen pakkouskonnollisuus, johon kirkko ei ymmärrettävästi enää tahdo tulla miellettyksi. Hankaluus on kuitenkin siinä, että johtuen tuosta pitkästä pakkouskonnollisuuden ajasta kaikki kirkollinen vakauksellisuus ja ehdottomuus mieltävät yhä vielä helposti väkivaltaisena vallankäyttönä ja pakottamisena. Tämä suunta on siksi suuruutensa säilyttämistä toivovalta kirkolta tukossa. Mutta on tietenkin myös toinen suunta.

Kirkko voi toki yrittää estää kirkostaeroamiskehitystä samaistumalla yhä syvemmin ympäröivän yhteiskunnan arvoihin. Väkivaltaa ja pakkoa välttääkseen kirkon tarvitsee vain mennä myötävirtaan ja silittää myötäkarvaan. Sanotaan se, mitä yhteiskunnassa nyt saa sanoa. Vastustetaan sitä, mitä yhteiskunnassa nyt muutenkin vastustetaan. Tämä taas käytännöstä merkitsee luopumista omasta tunnustuksesta ja sen korvaamista toisella. Tämä tarkoittaa, että luovutaan niistä kulloisistakin kriittisiksi muodostuneista Raamatun opetuksista, jotka ajan virtaus

nostaa ikävästi tapetille. Tässä ”luopumisessa” kirkolla on verrattomana välineenään uudet ”monitulkintaisuuden” välineet. Postmodernissa maailmassa kirkon ei näet tarvitse enää virallisesti luopua mistään opistaan tai käytännöstään – riittää kun vain muutetaan asian tulkintaa ja merkitystä. Tässä kehityksessä kirkon tunnustus erkaantuu kirkon elämän arjesta ”ohueksi yläpilveksi”, johon voidaan viitata juhlapuheissa mutta tarvittaessa myös kintaalla.

MALLEJA ETEENPÄIN

Suomen ev.lut. kirkolla olisi valtakirkkonakin ainakin periaatteessa mahdollisuus pitäytyä tunnustukseensa. Johtuen historiasta ja nykyisyydestä se ei kuitenkaan enää käytännössä ole mahdollista, mikäli kirkon pitää olla suuri. Kirkko siis joko luopuu suuruudestaan tai sitten sen täytyy luopua tunnustuksestaan.

Samat vaihtoehdot ovat tarjolla myös Suomen ev.lut. kirkon herätysliikkeille. Jos ne haluavat pitää kiinni suuruuden ekonomiasta ja toimintamahdollisuuksista, jotka yhteiskunta ensin tarjosi kirkolle ja kirkko herätysliikkeille, niiden täytyy myös sopeutua kirkon muutoksiin tavalla tai toisella ja muuttua itsekin. Kuvio on siis analoginen katsottaessa yhteiskunnan avioliittoa kirkon kanssa ja kirkon avioliittoa herätysliikkeiden kanssa.

Periaatteessa herätysliikkeet voivat toki säilyttää tunnustuksensa, vaikka niiden avioliitto kirkon kanssa jatkuu, mutta käytännössä ne ovat sidottuja samaan kehityskulkuun kirkon valintojen kanssa. Myös herätysliikkeet joutuvat turvautumaan ”uudelleentulinnan” resursseihin, niin kuin monin paikoin on jo tapahtunut. Vaihtoehtona on toki mennä omaa tietään, mutta silloin joutuu luopumaan siitä suuruudesta, jonka kirkko on hankkinut naimalla yhteiskunnan vallan kanssa.

TUNNUSTUKSEN UUSI LÖYTÄMINEN JA PIENUUTEEN SUOSTUMINEN

On olemassa kolmaskin vaihtoehto. Se on tarjolla niin Suomen ev.lut. kirkolle ja herätysliikkeille kuin niistä erillään ja itsenäisesti toimivalle Lähetyshiippakunnallekin. Se merkitsee kristillisen identiteetin säilyttämistä ja tunnustuksen velvoittavuuden uutta löytämistä ja todeksi elämistä, ei pa-

kon vaan vapaaehtoisuuden pohjalta.

Tämä malli ei kuitenkaan voi säilyttää enää suuruutta kirkon pääasiallisena tuntomerkinä. Kirkon täytyy suostua pienuuteen, jotta se voi olla kristillinen. Kirkon täytyy löytää vapaaehtoisuuteen perustuva tunnustukseen kasvaminen ja sitoutuminen, kun pakko on poissa. Kollektiivisesta kansankirkosta täytyy nöyrytyä takaisin Jumalan perhevän kokonaisuuksiin. Tämä malli merkitsee kuitenkin monien asioiden uudelleen oppimista ja monen uuden asian oppimista. Konstantinolaiset käytänteet ja mallit eivät ole monin kohdin mielekkäitä eivätkä mahdollisia. Koska luterilainen kirkko on aiemmin ollut konstantinolaisen rakenteen sisällä, tämä siirtymä merkitsee aidosti uuden tilanteen syntymistä.

Raamatun, tunnustuksen ja liturgian ei tarvitse eikä pidä muuttua, mutta niiden mukaan toimivien yhteisöjen täytyy luopua aiemmasta helposta elämästä ja suostua uuden opetteluun. Miten toiminta rahoitetaan, mistä pappi ja työntekijät palkataan ja koulutetaan, miten pappien ja maallikoiden välinen kissanhännän veto lopetetaan ja löydetään uuden tilanteen mahdollistava hedelmällinen yhteistyö...

Konstantinolainen passiivisuus (joku muu hoitaa asiat) tulee kyetä hylkäämään, samalla kun luterilainen kutsumusajattelu ja ”pelastus yksin armosta” kaikuvat kirkkaina. Tämä muutos ei tapahdu itsestään eikä se ole helppoa kenellekään. Paljon helpompi on takertua konstantinolaiseen uneen, josta heräämistä on kohta sata vuotta harjoiteltu huonolla menestyksellä.

Oman jännittävän elementtinsä kuvioon tuo tietoisuus, että kirkon ja yhteiskunnan suhde rakoilee pahasti ja ero on tulossa konstantinolaisesta fuusiosta. Tämä tapahtuu siksi, että edellytykset, joiden varaan naimakauppa perustui, ovat poistuneet. Siksi suuruudesta luopuminen on joka tapauksessa kaikilla edessä. Toimintamahdollisuuksista joutuvat luopumaan niin kirkko kuin herätysliikkeetkin. Kyse on vain siitä, mitä sitten?

Katso mahdollisuuksia konkreettisoiva kaavio lhp.fi-sivuilta skannaamalla tämä koodi älypuhelimellasi:

SEURAKUNTAPOLKU LUO LUOTTAMUSTA

≡ JUHANI EILOLA

Sen lisäksi että allekirjoittanut harrastaa suunnistusta, olen myös ammatiltani kartoittaja ja tottunut hiukan insinöörimaiseen ajatteluun jo muuallakin kuin työssäni, osittain myös uskonelämässä. Mitä paremmin kartta kuvaa edessä olevaa maastoa ja mitä enemmän siihen voi luottaa, sitä helpommin etenemme oikeaan suuntaan emmekä eksy. Ja sitä helpompi sitä karttaa on tietenkin myös tarjota muille.

Olemme vaimoni kanssa, kuten niin monet muutkin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsenet, huolestuneina seuranneet, kuinka kauan Raamattu enää pysyy kirkon ylimpänä ohjeena ja kuinka pitkälle se menee maailman mielistelyssä. Sehän on selvä, että hyvä tahto meillä on oltava jokaista ihmistä kohtaan, oli hänen nimensä sitten Kari tai Irja, mutta kun saamme heiltä vuosi vuodelta käteemme yhä heikomman ja karsitumman kartan ja vielä ihan väärästä maastosta, niin onhan huoli enemmän kuin aiheellinen.

Sukuja tutkivana ihmisenä tiedän, miten syvälle luterilainen usko ja kirkon opetukset kansaamme on piirretty. Kunnioitan sitä myös esi-isieni kohdalla, mutta nyt taitaa olla aika valmistautua suureen murrokseen Suomen kirkon historiassa, jos se todellakin on unohtamassa tehtävänsä ja tunnustuksensa.

MAHDOLLISUUS TUTUSTUA SEURAKUNNAN USKOON JA ELÄMÄÄN

Tässä tilanteessa meille itsellemme Seinäjoella toimiva Luukkaan luterilainen seurakunta on ollut sananmukaisesti taivaan lahja. Silti mielessä ovat alusta saakka olleet Raamatun varoitukset niistä, jotka juoksevat sinne ja tänne kaikenlaisten villitsevien oppien perässä, kun heille kerrotaan, että ”katso, täällä on Kristus”. Vaikka minäkin olen tutustunut jos johonkin uskonnolliseen ilmiöön, omassa elämässäni haluan pysyä loppuun saakka vakaalla ja varmalla perustuksella,

jonka Jeesus on meille kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan valmistanut. Tiedän kyllä, ettei siihen kuulu sinne tänne edestakaisin väärien rastien perässä juokseminen, ja siksi onkin syytä varmistaa, että olemme nyt luotettavalla ja oikealla rastilla elämässämme.

Harva seurakunta, järjestö, lahko, uskonnollinen varainkeräysorganisaatio tai säätiö antaa mahdollisuutta perinpohjin tutustua toimintaansa ja periaatteisiinsa ennen siihen liittymistä – varsinkaan jos sillä ei ole puhtaita jauhoja pussissaan. Viiden kokoontumiskerran seurakuntapolku oli kuitenkin meille sellainen mahdollisuus ja se jo pelkällä olemassaolollaan ja ajoituksellaan kasvatti luottamusta seurakuntaan, johon olimme mahdollisesti liittymässä.

En käy yksityiskohtaisesti läpi kokoontumiskertoja, mutta ne johdattivat järkevasti jaoteltuina hyvin sisään luterilaiseen tunnustukseen, sakramentteihin, jumalanpalveluskaavaan ja sen yksityiskohtiin, seurakunnassa jaossa oleviin tehtäviin ja käytäntöihin (mm. ehtoolliskäytäntö) sekä valtakunnalliseen Lähetysshiippakunnan toiminnan perusteisiin ja seurakuntien talouteen. Kokoontumiskerroilla sai samalla hyvin kattavan paketin tietoa, kristillistä ja historiallista opetusta ja myös aikaa miettiä omaa suhtautumista Suomen evankelisluterilaiseen lähetysshiippakuntaan. Ja tulihan siinä tietysti samalla tuleva pastorimme Markus Pöyrykin hiukan henkilökohdaisemmin tutuksi.

ERI PUISTA VEISTETTYINÄ, SAMAN TUNNUSTUKSEN VARASSA

Pienenä yksityiskohtana opetukselta voisin mainita, että olin aina ihmetellyt, miksi 20 sekuntia synninpäästön jälkeen lauletaan: ”Herra armahda meitä...”. Koin siitä melkein pä huonoa omaatuntoa, kun heti unohdetaan, mitä Kristus on puolestamme tehnyt! Toki käsitin, että 20 sekuntiakin voi olla liian pitkä aika synnittömään elämään,

mutta kun kuulin, että kyse onkin siitä, että me tahtoisimme lisää hänen armoaan, että hän armahtaisi meitä myös ymmärtämättömyydestä opettamalla meitä, niin tilannehan kääntyi onnelliseen suuntaan. Nyt tuon voi laulaa täydellä sydämellä ja odottaa, millainen armo meillä on tällä kerralla kuulla Kristuksen ääntä ja kohdata Häntä ehtoollisella.

Omalla kohdallani pidin tärkeänä myös etukäteen kuulla, millä tavalla minuun suhtaudutaan, jos jotkin näkemykseni poikkeavat seurakunnan pastorin näkemyksistä. Ensimmäisellä kerralla esittelimme hiukan taustojamme ja jo siinä paljastui, että emme ole kaikki suinkaan ihan samasta puusta veistettyjä eikä varmasti meitä koskaan veistetäkään samanlaisiksi. Se tuli kuitenkin selväksi, että perusasioissa Lähetysshiippakunta pitää järkkäytämättömästi kiinni luterilaisesta tunnustuksesta ja Raamatun totuuksista.

Olen kiitollinen, että sain osallistua seurakuntapolkuun. Sitä on helppo suositella kaikille, oli sitten päätös seurakuntaan liittymisen suhteen mikä tahansa. Kyse ei ollut markkinointitapahtumasta vaan aidosta avoimuudesta.

PIISPA OLAVIN PYSYVÄISMÄÄRÄYS

✍️ ARTO SEPPÄNEN 📷 RAIIJA SEPPÄNEN

Vuoden 1993 alussa muutin Afrikasta Utsjoelle papiksi. Hyvin pian huomasin, että saamelaisen virsikirjan virttä 178 pyydettiin yhä uudelleen ja uudelleen laulettavaksi, olipa kyseessä sitten kotikäynnin yhteydessä pidetty hartaus, yksityinen ehtoollisen vietto tai virallisempi seurakunnan tilaisuus. Jokainen tuntui osaavan sen ulkoa. Vuodeosaston dementoituneet vanhuksetkin alkoivat laulaa virttä kuullessaan sen alkavan.

Se oli vanha tapa. Piispa Olavi Rimpiläinen oli 1990-luvun alussa käymässä Tenon varrella Rovisuvannossa Biennáš-Jovnnan satavuotispäivillä. Silloin hän antoi ”pysyvääismääräyksen”, että tuo virsi oli aina laulettava. Uskon kyllä, että tapa olisi säilynyt ilman piispallista kehotustakin, niin syvään virsi on Tenon laakson kristittyjen sydämiin iskostunut.

VANKI VIRSIRUNOILIJANA

Virressä oli alkuaan vain yksi säkeistö. Sen oli saameksi kääntänyt Lars Jakobsen Heatta (1834–1896). Vuonna 1852 Norjan Koutokeinossa puhkesi kapina, jolloin suuttuneet saamelaiset tappoivat pitäjän nimismiehen ja kauppiaan ja uhkasivat papinkin henkeä. Lars Hetta oli kapinallisten joukossa. Hän välttyi kuolemantuomiolta nuoren ikänsä vuoksi, mutta vankilatuomiolta hän ei säästynyt. Vankila-reissu koitui saamelaisten kristittyjen siunaukseksi.

Vankilassa ollessaan hän näet tuli uskoon ja käänsi pohjoissaameksi Raamatun ja peräti 197 virttä, sanoitipa itsekkin kahdeksan uutta. Näiden käännösvirsien joukossa oli tuo Thomas Kingon yksisäkeistöinen virsi, joka sai alkusanat *Čále Jesus iežat gova*.

Eräs saamelaisen runouden tuntija kutsuu tätä virttä saamelaisen virsirunouden helmeksi. Yksi syy on, että siinä käytetään sanaa *čállit* (josta imperatiivimuoto *čále*) vanhassa merkityksessä, joka tarkoittaa mm. puukon terällä tehtävää merkkiä poron turk-

kiin ja korviin poroerotuksen yhteydessä. Kylkiin tehtävällä merkillä ilmaistaan, että poro on jo ollut aidassa, eli on luettu poro. Nykykielessä sana tarkoittaa kirjoittamista.

KASTEEN VESILEIMA

Kun pääsin ymmärtämään tuon *čále*-sanan perinteisen merkityksen, virren sanoma alkoi elää. Kuinka syvästi Kristuksen kuva voi olla ”pyälletty” sisimpäämme? Muistin vanhan teologisen opetuksen kasteen katoamattomasta merkistä. Niinpä halusin kääntää virren suomeksi ja inspiraation pakottamana kirjoitin siihen lisäsäkeistön. Olemmehan ristinmerkillä merkityjä ja Kristuksen omaisuudeksi sinitöityjä niin kuin poronvasa on merkitetty jonkun omaisuudeksi ja vain hänen tokkaansa kuuluvaksi. Profeetan kirjoitus muistutti taas siitä, että meidät on ”pyälletty” Kristuksen käsiin.

VIRSI ETSII PAIKKAANSA

Kuinka virsi päätyi *Luterilaisia virsiä* -kokoelmaan? Olin vuonna 2009 luentomatalla Klaipedassa, Liettuassa. Juhana Pohjolan kanssa keskusteluissa sivuttiin myös tätä harrastuksen omiudessa tarkoituksessa tehtyä virttä, jolloin Juhana pyysi sitä mukaan.

Virsi on elänyt sitten myös omaa elämäänsä. Käänsin myöhemmin nuo lisäsäkeistöt saamen kielelle, ja sitä laulettiinkin monisteista jonkin verran molemmin puolen rajaa. Siitä se sitten kulkeutui muutama vuosi sitten julkaisuun puolustusvoimain saamenkieliseen sotilaan virsi- ja rukouskirjaan sekä viimeksi Suomen evankelisluterilaisen kirkon virsikirjan lisävihkoon numerolla 926, kun haluttiin myös saamenkielisiä virsiä joukkoon. Virsikirjan lisävihkossa säkeistöjä on kuitenkin yksi enemmän kuin esiteltävänä olevassa virressä. Sen lisäksi suomenkieliset sanat eroavat hieman alla olevista. Se johtuu siitä, että tekstin ja melodian keskinäinen vuorovaikutus vaati lyhyiden ja pitkien tavujen synkronointia nuottien lyhyihin ja pitempiin aika-arvoihin.

*Kuvasi oi Jeesus piirrä
kätköihini sydämen.
Ettei mikään sitä siirrä
alle ilon, surujen.
Sydämeenini kirjoita
”Sinä kuolon voittaja
olet ristinkuolossasi,
elämäni kunniani”.*

*Vesileiman lailla paina
voitonmerkki mieleeni.
Että eheänä aina
pyhän kasteen sinetti
sielussani säilyisi,
kuvasikin näkyisi.
Olet Herra kasteessani
elämäni, kunniani.*

*Minut olet kaivertanut
kämmenesi hipiään.
Silti vaikka olen sinut
vienyt ristin häpeään.
Siksi kirjaan käteeni:
”Olen sinun omasi.”
Hoida minut armossasi,
elämäni, kunniani.*

PYHÄKÖN UHRIPALVELUS JA SUURI YLIPAPPIMME

✍️ ANTTI LEINONEN

📷 WIKIMEDIA COMMONS: BERTHOLD WERNER

Ensimmäiset kristityt näkivät Jeesuksen sovitusuhrin ja Herran ehtoollisen, jossa tuo uhri syödään ja juodaan, Vanhan testamentin uhrijumalanpalveluksen valossa. Me tunnemme tämän taustan usein huonosti.

Artikkelissaan Herran ehtoollisesta uhriateriana John Kleinig (Logia 12/1) avaa näitä Vanhan testamentin taustoja. Israelin jumalanpalvelus perustui aamuin ja illoin toimitetun pyhäkön uhripalveluksen perustalle. Tämä säädettiin Siinailla pyhäkön rakentamishojien kanssa samaan aikaan: *Ja uhraa alttarilla tämä: kaksi vuoden-vanhaa karitsaa joka päivä, ainiaan. Uhraa toinen karitsa aamulla ja toinen karitsa iltahämärässä* (2. Moos. 29:38–39). Lisäksi tuli uhrata ruoka- ja juomauhrina viljaa ja viiniä.

ISRAELIN PÄIVITTÄINEN JUMALANPALVELUS

Tuo jumalanpalvelus rakentui neljästä osasta. Ensimmäisessä osassa polttouhriksi määrätty karitsa teurastettiin ja veri laskettiin maljaan. Tämä oli puhtaasti käytännöllinen toimenpide, sillä olennaista oli, mitä tapahtui seuraavaksi. Veri pirskotettiin pyhäkön ulkopuolella olevan polttouhrialttarin kylkiin: *Ja hän laskeeseen kätensä polttouhriteuraan pään päälle; niin se on oleva otollinen ja tuottava hänelle sovituksen. Ja hän teurastakoon mullikan Herran kasvojen edessä, ja papit, Aaronin pojat, tuokoot veren ja vihmokoot veren ympärinsä alttarille, joka on ilmestymäjän ovella*. (3. Moos. 1:4–5). Näin Jumala antoi veren sovitukseksi. Veri puhdisti alttarin ja uhrin antavan papin, niin että hän saattoi käydä sovitettuna sisälle pyhäkköön. Sovituksen kautta hänellä oli pääsy Jumalan pyhyteen.

Toisessa osassa pappi astui pyhäkön etummaisessa huoneessa olevan suitsutusalttarin luokse. Kaikkeinpyhimmän edessä olevan suitsutusalttarin äärellä hän suitsutti ja rukoili kansan puolesta (2. Moos. 30:7–8). Pappi

edusti koko kansaa ja toi kansan mukanaan Jumalan kasvojen eteen. Tässä vaiheessa temppelialueella ja kaikkialla Israelissa kansa rukoili samaan aikaan papin kanssa.

Kolmannessa vaiheessa pappi astui ulos pyhäköstä ja asetti uhrieläimen sekä ruoka- ja juomauhrin verellä puhdistetun polttouhrialttarin päälle. Uhrisavun noustessa taivaaseen Jumala ilmestyi ja oli armollisesti läsnä tuon pilven keskellä. Hänen saapumistaan varten alttari oli puhdistettu. Tätä alas tulevaa siunauksen Jumalaa Israel rukoili. *Tämä olkoon teillä jokapäiväinen polttouhri sukupolvesta sukupolveen ilmestymäjän ovella Herran edessä, jossa minä ilmestyn teille puhuakseni sinun kanssasi. Siinä minä ilmestyn israelilaisille, ja se on oleva minun kirkkauteeni pyhittämä*. (2. Moos. 29:42–43). Näin Jumala pyhitti alttarin ja papit. Hän toi taivaallisen siunauksen Israelille. Jumalanpalvelus päättyikin Herran siunaukseen, jossa Jumalan kaikkein pyhin nimi laskettiin Israelin ylle (3. Moos. 9:23–24, 4. Moos. 6:22–27).

Neljänteen vaiheeseen osallistuivat vain papit. Tämä oli oikeastaan jumalanpalveluksen huipennus. Alttarilla oli juuri annettu uhrieläimen ohella

osa uhrattavasta viljasta poltettavaksi. Lopusta leivottiin leipää, jonka papit söivät. Se oli Jumalan kaikkein pyhin ruoka, jonka Herra nyt tarjosi aterian isäntänä kunniavierailleen. Näin papit tulivat samaan pöytään Jumalan kanssa. *Jokainen miehenpuoli Aaronin jälkeläisistä syököön siitä. Tämä olkoon heidän ikuinen osuutensa Herran uhreista sukupolvesta sukupolveen. Jokainen, joka niihin koskee, on pyhäkölle pyhitetty*. (3. Moos. 6:18).

JEESUS PÄIVITTÄISEN UHRIN TÄYTTÄMYKSENÄ

Kun Uusi testamentti opettaa, että Jeesuksen veri sovittaa, niin taustalla on juuri tämä pyhäkköpalvelus. *Hänet Jumala on asettanut sovitusuhriksi, hänen verensä tuo sovituksen uskossa vastaanotettavaksi*. (Room. 3:25, KR92). On myös muistettava, että Uusi testamentti opettaa kristittyjen olevan kuninkaallinen papisto. Tämä puhdistava veri tekee kristityistä pappeja, jotka voivat tulla Jumalan eteen taivaalliseen kaikkeinpyhimpään. Veri antaa oikeuden osallistua kaikkein pyhimmälle ehtoollisaterialle. Papiksi verellä vihmominen on tapahtunut pyhässä kasteessamme. Ilmestyskirja kuvaa kastettuja papillisella kuvalla. Heidän vaatteensa on valkaistu Karitsan verellä (Ilm. 7:14).

Jeesus on ylimmäisenä pappina omalla sovintoverellään puhdistanut kuninkaallisen papistonsa kaikesta saastasta. Niin he voivat puhtaalla omallatunnolla ja uskon luottamuksessa astua taivaalliseen jumalanpalvelukseen (Hepr. 10:19). Olemme messussa Jeesuksen veljinä ja sisarina taivaallisen Isämme edessä tuomassa hänelle rukouksiamme. Jumala on todella läsnä messussa. Hän lahjoittaa meille pyhyytensä sanan saarnassa sekä ehtoollisen uhriaterialla. Jeesuksen ruumis ja veri yhdistävät meidät Jumalaan. Me juomme ja syömme ”Hengellisen ruuan ja juoman”, joissa meidät täytetään Pyhällä Hengellä, uuden elämän Hengellä.

JESUS I CENTRUM, DÄRFÖR ÄR JAG LUTHERAN

✍ PATRIK SAVIARO 📷 WIKIMEDIA COMMONS, TORSTEN SCHLEESE

Rubriken för denna korta artikel är hämtad från en bok av Daniel Preus som bär just denna titel. Boktiteln passar bra som rubrik därför att den säger vad som utmärker den lutherska teologin och vad som skiljer den från övriga, nämligen Jesus i centrum.

Vad är lära och varför spelar den roll? Läran är det som definierar vad vi tror och bekänner; allt som vi tror och bekänner, lär och säger om Gud och vår tro är lära. Utan lära har vi sist och slutligen ingen skillnad mellan kristen tro och alla andra religioner. Förutom att avgränsa mot andra religioner så avgränsar läran även mot olika felaktiga tolkningar och allvarliga falska läror som utger sig för att vara sann kristendom men inte är det.

LUTERSK LÄRA

En god sammanfattning av den lutherska teologins egenart är de s.k *sola* som på svenska har betydelsen allena. De fyra *sola* är följande: *Kristus allena*, *nåden allena*, *tron allena* och *skriften allena*.

Kristus allena: Den lutherska/ bibliska tron handlar om Kristus och honom som korsfäst och uppstånden för oss syndiga människor. Människan är helt och fullt syndare i sig själv och kan inget annat än synda och står av naturen som fiende till Gud. Människan blir rättfärdig endast genom vad Kristus har gjort, inget kan eller får tilläggas från vår sida utan allt är fullbordat i Jesus Kristus.

Nåden allena: Människan blir frälst av nåd allena. Som syndare kan människan inte göra något för att förtjäna Guds godhet och barmhärtighet utan allt gott är endast av Guds nåd mot oss för Jesu Kristi skull.

Tron allena: Frälsningen i Kristus tas emot i tro utan tillägg. Tron

är ingen gärning eller något från vår sida som vi presterar inför Gud utan det är en av Gud skapad förtröstan på att Kristi försoning gäller mig. Tron ges genom Guds ord och sakramenten som medel genom vilken den Helige Ande verkar och skapar en rättfärdiggörande tro. Eftersom rättfärdiggörelsen ges genom tro finns inget som vi kan göra för att på något sätt bidra till vår rättfärdiggörelse. *Soli Deo gloria*, Gud allena äran! När Gud väcker tro i våra hjärtan ger

han även kärlek i oss och en ny vilja som vill följa honom. Våra goda gärningar som vi gör i Kristus är en frukt av att vi är frälsta och de har ingen som helst plats vid rättfärdiggörelsen.

Skriften allena: Det betyder att den heliga skrift är den enda grunden för kristen lära och utöver den kan det inte finnas någon grund. Vidare kan vi under samma rubrik säga att skriften är tillräcklig för frälsningen, d.v.s. att vi inte behöver någon annan källa utöver skriften för att lära känna Gud och frälsningen i Kristus Jesus. I praktiken betyder det att skriften handlar djupast sett om Kristus och frälsningen i honom och allt vi med säkerhet vet om Gud läser vi i skriften och alla läror måste hämtas ur skriften. Skriften skall uttolka skriften så att svåra textpartier uttolkas utifrån de klara och tydliga.

Kortfattat lägger den lutherska läran Jesus i centrum.

ROMERSK-KATOLSK LÄRA OCH ÖST-ORTODOXA KYRKORNA

Den romersk-katolska kyrkan lär att människan blir frälst för Kristi skull, men med detta menar man att människan får nåd av Gud till att göra goda gärningar; rättfärdiggörelsens grund kan summeras till Kristus plus våra goda gärningar.

Den romerska kyrkan och den östliga-ortodoxa kyrkan har i grund samma rättfärdiggörelselära.

Den romerska kyrkan har inte enbart skriften som sin grund för läran utan sätter vid sidan av skriften även kyrkans tradition. Kyrkan som är förkroppsligad i den romersk-katolska kyrkan och ytterst i påven som kyrkans överhuvud besitter auktoriteten att tolka skriften så att sist och slutligen är det den romerska kyrkan som avgör

vad som är den rätta läran.

På samma sätt som romersk-katolska kyrkan har även de öst-ortodoxa kyrkorna skriften och "den heliga traditionen" som grund för läran. Östkyrkan anser sig på samma sätt som den romerska kyrkan vara den som avgör vad som är rätt lära med den skillnad att patriarken inte sätter sig lika högt som påven. Både Rom och östkyrkan menar sig vara den sanna kristna kyrkan som man måste vara delaktig av för att höra till Kristi kyrka.

Kortfattat kan Rom och östkyrkan inte godkänna någon enda av luthernernas *sola* utan lägger till människans verk och tar så äran av Kristus och flyttar honom bort från centrum.

SVENSK BISKOP FÖR LETTLANDS EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKA

✍️ TOMAS APPELQVIST

Lettlands evangelisk-lutherska kyrka (förkortas LELB) har haft nära kontakt med bekännelsetrogna i Sverige i drygt tjugo år och dessa kontakter har bland annat resulterat i att tre svenskar, som nekats prästvigning på grund av sin övertygelse i ämbetsfrågan, har åkt till LELB och blivit präster där. En av dem är Hans Jönsson som i augusti i år vigdes till biskop av Liepāja. Att de här tre personerna åkte till LELB och förverkligade sina kallelser där när den politikerstyrda strukturen i Sverige stängde dörren framför ansiktet på dem kan sägas vara en av de viktiga bakgrundsfaktorerna till Missionsprovinsen i Sverige och Missionsstiftet i Finland.

Hans kom till Lettland år 2000 och prästvigdes 2003. Därefter har han alltid varit församlingspräst och haft det som huvudsyssla. På senare år har han också fått tunga sidouppdrag, först som ekonomiansvarig för hela kyrkan och sedan som strateg för utbildningsfrågor vid Lutherakademien i Riga, som utbildar präster och andra församlingsarbetare.

300 FÖRSAMLINGAR, 150 PRÄSTER

Likt flera andra präster har Hans arbetat mycket hårt för att utveckla LELB i riktning mot en trogen luthersk bekännelsekyrka med rik liturgi och goda ekumeniska relationer. Normalt leder varje präst minst två gudstjänster varje helgdag och lediga helger förekommer knappt alls. Därtill kommer undervisning av olika slag, inte minst eftersom konfirmation är ett krav för att få rösträtt vid kyrkliga val och för att få gifta sig i kyrkan.

Idag har kyrkan omkring 300 församlingar och 40 000 konfirmerade och "aktiva" medlemmar. Dessa betjänas av omkring 150 präster. Förmodligen är det betydligt fler än 40 000 som ser sig som lutheraner i Lettland, men med de krav som kyrkan har för att få lov att ta ansvar kan man säga att den lyckas balansera det bästa med folkkyrkligheten (att alla känner igen "sin" kyrka och närmaste försam-

ling) med bekännelsekyrkligheten (att man säkerställer att beslut inom kyrkan fattas i enlighet med den lutherska läran).

I LELB har biskoparna en stark ställning. Numera finns det tre stift, där ett gemensamt domkapitel har störst beslutanderätt men kan delegera en stor del av ansvaret till de enskilda stiftens domkapitel. Därigenom har kyrkan en stark enhetlighet i de beslut som fattas och Riga verkar som en sammanhållande länk i allt som händer. Ärkebiskopen heter Janis Vanags och han har varit ärkebiskop av Riga sedan 1993.

LUTHERDOMEN I LETTLAND PÅ TYDLIG FRAMMARSCH

Vanags har försökt förvalta hela det komplicerade arvet av evangelisk katolicism, luthersk ortodoxi, ekumenism och pietism som funnits i Lettland under lång tid. LELB är med i flera ekumeniska gemenskaper. I praktiken är det dock gemenskapen mellan de tre baltiska kyrkorna och med Missourisynoden som betyder mest. Sedan Svenska kyrkan tillät homosexuella äktenskap har exempelvis samarbetet på kyrkoledningsnivå mellan Lettland och Sverige avstannat, även om den traditionella svensk-fin-

ska liturgin och kyrkoordningen från reformationens inledning fortfarande är en orienteringspunkt för LELB.

När Hans Jönsson vigdes till biskop medverkade biskopar från de övriga baltiska kyrkorna. Även Missourisynoden hade två officiella representanter som uttryckte sin glädje över den stabila utveckling som kyrkan upplevt under Vanags ledning. På hedersplats fanns bland annat tre romersk-katolska biskopar, en ortodox biskop samt biskop Göran Beijer från Missionsprovinsen. Dessa deltog inte aktivt i vigningen men satt på främsta bänk som ett uttryck för den ekumeniska inriktning som kyrkan vill stå för. Lettland är för övrigt ett intressant land eftersom det har tre konfessioner (luthersk, rysk ortodox och romersk-katolsk) som är ungefär lika stora.

Hans är sällan i Sverige och har inga uppdrag på svensk mark. Sedan Missionsprovinsen bildades har han dock varit passiv medlem i dess prästkollegium och han är väl förtrogen med den kyrkliga situationen i Sverige och Finland. Som biskop kommer han att fortsätta att arbeta med utbildningsfrågor och med att fördjupa relationerna till andra lutheraner kring Östersjön.

Bild tagen några veckor före biskopsvigningen vid kyrkans kansli i Riga. Hans fru Mara arbetar som sekreterare åt ärkebiskop Vanags.

ARKKITEHTI JASON STEPHENS MUKANA LÄHETYSKESKUSHANKKEESSA

≡ MARJA-LIISA NÖRE STEPHENSIEN KOTIALBUMI

Keniaan rakenteilla olevan lähetykskeskuksen toteutuksessa on nyt mukana myös amerikkalainen arkkitehti Jason Stephens. Hän on perheineen tullut tänä kesänä Keniaan ja heidän tarkoituksensa on asua siellä noin kolmen vuoden ajan.

Jason Stephens kertoo, että hän on syntynyt ja kasvanut Houstonissa, Teksasissa. Aluksi hän ei ollut mukana kirkon toiminnassa. Mutta opiskeltuaan keskiasteen luterilaisessa Our Savior Lutheran School -koulussa, hänet konfirmoitiin ja hän on ollut Our Savior Lutheran Church -seurakunnan jäsen vuodesta 1986. Hän on myös toiminut pyhäkoulunopettajana ja ollut kirkkoneuvostossa ja useissa kirkon ja koulun johtokunnissa. Aikuistuttuaan hän auttoi isäänsä talojen rakennuksessa ja suoritti myöhemmin arkkitehdin tutkinnon Houstonin yliopistossa. Hänellä on ollut maise-mointiyhtiö, joten hänellä on kokemusta maisema-arkkitehtuurista ja projektijohtamisesta. Hän on nyttemmin Hallmark Office Products -yhtiön operationaalinen johtaja, joka hallinnoi logistiikkaa ja avustaa asiakkaita tilojen ja toimistojen suunnittelussa.

Jasonin vaimo Diana on kotoisin

Owenista, Wisconsinista. Hän on suorittanut ala-asteen opettajan tutkinnon Wisconsin yliopistossa. Valmistuttuaan hän oli vuoden Tisovecissa, Slovakiaassa, opettaen englantia evankelisissa opistossa. Palattuaan Yhdysvaltoihin hän on työskennellyt Our Savior Lutheran Schoolissa Houstonissa.

Perhe aikoo viipyä Keniassa noin kolme vuotta lukuun ottamatta kesälomia Yhdysvalloissa. Jason Stephensin päätehtävä lähetykskeskusprojektissa on suunnitella ja johtaa alueen rakennushankkeita. Lisäksi hän aikoo suunnitella puutarha- ja viljelyalueet. Hänen tavoitteenaan on myös kehittää uuden luterilaisen teologisen koulun toimintatapoja.

Mikä sai teidät lähtemään Keniaan?

- Alueen rakennushankkeiden hallinnointi olisi ollut ylivoimainen tehtävä pastori Maylle, koska hänen täytyy myös hoitaa saarnaaminen ja opetustehtävät sekä toimia Lutherans in Africa -järjestön johtajana. Apostolien tekojen 6. luku osoittaa, kuinka tärkeää on, että erikseen valitut diakonit huolehtivat kirkon ajallisista tehtävistä, jotta papit voivat keskittyä Jumalan sanan saarnaamiseen. Olen myös onnellinen voidessani käyttää lahjojani ja osaamistani siten, että ne osaltaan ovat avuksi evankeliuminjulistamistyössä, Stephens toteaa.

Mitä suomalaiset kristityt voisivat tehdä?

- He voivat rukoilla sekä perheittemme että erityisesti lähetystyön puolesta. Lisäksi he voisivat innostaa muitakin tutustumaan Lutherans in Africa (LIA) -järjestön työhön. Seurakunnat voisivat vuosittain merkitä määrärahan budjettiinsa LIA:n työtä varten. Tärkeää on myös kerätä Raamattuja ja muita teologisia kirjoja, koska useimmilla seurakunnilla ja papeilla Afrikassa ei ole kirjoja lain-

kaan. Rahallista tukea tarvitaan myös sekä eri alojen asiantuntijoiden aikaa ja apua.

Miten perheenne on kotiutunut Keniaan?

- Vaimoni Diana on ollut kiireinen sisustaessaan kotiamme ja auttaessaan perhettämme sopeutumaan elämään uudessa maassa. Hänellä ei toistaiseksi ole mitään erityistehtäviä LIA:ssa. Toivomme, että hän voi alkaa opettaa englantia seminaareihin osallistuville pastoreille. Hän voisi myös kehittää oppikursseja seurakunnan koulun lapsia varten.

- Kolme lastamme, Madeline (14), Mitchell (10) ja Maja (7) käyvät samaa West Nairobi School -koulua kuin pastori Mayn lapset. Osa heistä on samalla luokallakin. Heistä oli vaikea jättää ystävät ja elämä Teksasissa taakseen, mutta he ovat mukautuneet muutokseen nopeasti. He ovat jo saaneet uusia ystäviä ja oppivat sopeutumaan uuteen ympäristöön. Heistä on myös mukava mennä *shamballe* (pelto swahiliksi), jossa on usein kirahveja ja muita villieläimiä.

- Olemme olleet täällä vasta muutamien viikojen. Valtava määrä työtä on odottamassa tekemistään. Isännöimme parhaillaan Roomalaiskirjettä käsittelevää seminaaria täällä. Kesti useita päiviä, kun valmistelimme 40 pastorin osallistumista seminaariin. Seuraavana vuorossa on kirjaston suunnittelutyö. Kirjastoa on tarkoitus käyttää seuraavissa seminaareissa. Lisäksi sen on oltava joustava opetustila.

- Kenia on kaunis maa ja ihmiset ovat ystävällisiä. Olemme nauttineet ajastamme täällä. Ensin on pitänyt löytää koti ja kulkuneuvo. Elämä täällä on täysin erilaista kuin mihin olimme Teksasissa tottuneet, mutta perheemme on sopeutunut hyvin. Olen onnellinen, että päätimme muuttaa tänne auttamaan LIA-järjestöä kaikin mahdollisin tavoin, Jason Stephens tiivistää.

"Sillä Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo." (Room. 10:4)

Uskova sielu, kuule yhä uudestaan, mitä Jumala Paavalin kynän kautta kirjoitti: "Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo." Jumalan laki, vaikka onkin täydellinen, pyhä ja hyvä, on nyt loppunut. Se on loppunut Kristukseen, joka on täyttänyt kaikessa Jumalan tahdon. Ja nyt, kun uskot, olet vanhurskas.

Pelkkä usko riittää, mutta juuri tätä on joskus vaikea uskoa. Ehkä sinunkin mielesi täyttää ajoittain epäily siitä, olisiko uskon lisäksi vaadittu sittenkin vielä jotain muuta. Ehkä sinua vaivaa, oletko nyt käyttäytynyt riittävästi tämän vanhurskauden arvoisesti tai oletko tehnyt liikaa syntiä. Jumala ei kuitenkaan rohkaise tällaisiin epäilyksiin, vaan hän sanoo: "Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo."

Perkele on se, joka syyttää. Ja kuten hän kiusasi Kristusta autiomaassa, niin hän sinuakin varmasti kiusaa. Hän ei voi sietää sitä käsittämätöntä armoa, jonka Jumala sinulle lahjoittaa. Siksi hän tahtoi kaikin voimin repiä tämän uskon pois sinun sielustasi ja kuihduttaa sen epäilyksiin. Hän ei tyydy pelkkiin omiin valheisiinsa, vaan hän myös käyttää Jumalan pyhää lakia aseenaan. Hän näyttää sinulle kaikki ne synnit, joilla olet Jumalaa vastaan rikkonut. Sitten hän valehtelee, että Jumalakin yhä syyttää sinua.

Mutta "Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo." Jumalan laki ei enää syytä sinua, joka turvaat Kristukseen. Vain Jumala voi tuomita kadotukseen, mutta nyt hän onkin armahtanut sinut. Kristus antoi itsensä sovitushriksi, niin että lain syytökset musersivat hänen sielunsa ja ruhjoivat hänen ruumiinsa. Nämä haavat ovat nyt tuoneet sinullekin armon, sillä niissä kaikki sinun syntisi on jo rangaistu. Mitä siis ovat sinun tekemisesi Jumalan Pojan veren rinnalla?

Kaikista syytöksistä on pudonnut pohja pois, sillä ainoa laillinen syyttäjä on luopunut syytteistä. Jumala on armahtanut sinut Kristuksen tähden, uskon kautta. Hän on antanut sinulle rakkaan Poikansa ja lähettänyt Pyhän Hengen synnyttämään sinut uudesti.

Uskossa sinä olet puhtaampi kuin mikään valkea vaate. Uskossa sinä olet kirkkaampi kuin sata aurinkoa. Ja uskossa sinä olet vanhurskaampi kuin yksikään enkeli. Tämä ei johdu siitä, että olisit tehnyt jotain tai jättänyt jotain muuta tekemättä. Se johtuu siitä, että sinä olet Kristuksessa ja Kristus on sinussa. Uskon kautta Kristus asuu sinun sydämessäsi. Ja kun Jumala katsoo sinun sieluasi, hän näkee sinussa rakkaan Poikansa. Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo.

Tuomas Salo

JUMALANPALVELUKSEN SISÄLTÖ ANTAA ELÄMÄN

✍️ ANTTI LEINONEN

On ollut tärkeää, että saimme keväällä messut nopeasti käyntiin, emmekä jääneet odottelemaan ja katsomaan, miten tässä kaikessa oikein käy.

Näin toteavat yksissä tuumin Sari, Kata ja Suvi, joiden kanssa olemme istahtaneet kertaamaan, miten Lähetysshiippakunnan Meri-Lapin messut alkoivat. Reilu puoli vuotta sitten tässä Verrosten kodissa pidettiin ensimmäinen palaveri, jossa päätettiin lähteä rohkeasti liikkeelle. Väliin mahtui kolme opetuskertaa. Ensimmäinen messu oli Kemissä pääsiäisen jälkeen.

- Messu on välttämätöntä kristityn ravintoa. Ilman sitä ei voi pitkään olla, sanoo Sari Mäensivu.

USKONASIAT KODINPERINTÖNÄ

Verrosten kodin emäntä Kata ja Sari ovat siskoja. Heidän lapsuuden perheeseensä uskonasiat kuuluivat läheisesti.

- Lapsesta lähtien Keminmaan kirkko on ollut selkeä seurakunnallinen koti, Sari toteaa. Sen lisäksi kävimme lapsena paljon viidesläisten ja muidenkin kristillisten järjestöjen leireillä ja tilaisuuksissa.

- Äidin ja isän vaikutus uskon tiellä on lähtemätön. Äidin pitämät pyhäkoulut ja kodin askareissa laulamat virret ovat synnyttäneet rakkautta Raamatun kertomuksiin ja virsilauluun. Isä taas on sähkömiehenä ja muutenkin käsistään taitavana aina ahkeroinut kristillisten toimijoiden vapaaehtoisvoimana, Kata taustoittaa.

Kata on opiskelija lukuun ottamatta asunut Keminmaalla. Perheeseen kuuluu mies ja kolme aikuista lasta. Seurakunnassa palvelupaikka oli viime vuosina erityisesti donkkistyössä.

KEMINMAAN SEURAKUNNASSA OMA PAIKKA LÖYTYI

Sisaruksista vanhempi Sari muutti aikuistumisen kynnyksellä pois Keminmaalta, meni naimisiin ja sai kol-

me, nyt jo aikuista, lasta. Vuonna 2009 Mäensivun perhe muutti takaisin lapsuuden kotikuntaan. Samalla oli hyvä palata lapsuuden kirkkoon. Oman paikkansa Sari löysi muun muassa pyhäkoulutyöstä. Niissä tehtävissä hän tutustui kolmanteen haastateltavaan eli Suvi Pietikäiseen. Ystävyys kolmen haastateltavan välillä on syventynyt raamattupiirissä.

Suvi on kotoisin Kälviältä. Hän muutti Kemiin opintojen perässä 1999. Suvi on lapsuuden perheessään tottunut käymään messussa.

- Kemiin muuton myötä seurakuntayhteys jäi vähemmälle. Kotiseurakunta tuntui olevan vielä Keski-Pohjanmaalla. Messussa tuli käytyä lähinnä vanhempien luona vieraillessa, Suvi kertoo muuton jälkeisistä vuosista.

- Vanhan kotiseurakunnan pappi kuitenkin rohkaisi lähtemään Keminmaan seurakuntaan, jossa oma paikka hiljalleen löytyi.

Messuissa Suvin kanssa on kulkenut hänen aviomiehensä.

LUOPUMISTA VANHASTA JA UUDEN ALKAMISTA

Kevään 2016 kuluessa tapahtui kotiseurakunnassa raju muutos. Äkkiä kolmesta raamattu-uskollisesta miehepastaorista oli vain yksi jäljellä. Nyt alttarilla olikin kaksi naispappia. Sittemmin kolmaskin tutuista pastoreista on joutunut lähtemään.

- Monet, joilla on ollut suuri suru oman seurakunnan hajoamisesta, ovat saaneet käsitellä menetystä ja samalla tutustua Meri-Lapissa aloitettuun Lähetysshiippakunnan messuun, pohtii Suvi.

Kata, Sari ja Suvi sanovat kukin

työstäneensä asioita jo etukäteen. Romahdus ei tullut yllätyksenä. Kullakin oli myös kokemusta Lähetysshiippakunnan messuista eri puolilta Suomea.

- Kirkon ulkokuorista on joutunut luopumaan, mutta jumalanpalveluksen sisältö on se, mikä antaa elämän, kuvaa Kata syittää siihen, miksi hän on innolla rakentamassa uutta seurakuntaa.

Messuihin kutsutaan avosylin kaikkia, jotka kaipaavat turvallista saarnaa ja ehtoollispöytää. Mahtavaa on ollut niin pikkulapsiperheiden kuin vanhempienkin tuleminen mukaan.

- Tekijöitä on löytynyt suntiointiin, kahvituksiin, kanttoriksi, alttarikukkiin tuomiseen, pyhäkouluun ja moneen muuhun, ystävät iloitsevat.

Hiukan mielessä kaihtaa nykyisen kirkkotilan pienuus. Sen nämä naiset tietävät valmisteltuaan ja purettuaan kirkkotilaa sekä pidettyään pyhäkoulua joka toinen sunnuntai järjestettävässä messussa.

- Meidän pitää rukoilla, että Jumala antaisi meille isommat tilat, tiivistää Sari.